

Навчально-методичний комплекс
з дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Змістовий модуль 1
СТАРОДАВНЯ І СЕРЕДНЬОВІЧНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
(ДО СЕРЕДИНИ XVII СТ.).
УКРАЇНА НА ПОРОЗІ НОВОГО ЧАСУ
(ДРУГА ПОЛОВИНА XVII – XVIII СТ.).
Лекційний модуль

Лекція 1

ТЕМА. ВСТУП ДО КУРСУ

План

1. Історична наука – її принципи, методи та джерела.
2. Предмет, завдання і мета навчального курсу "Історія України та української культури".
3. Періодизація історії України.
4. Історіографія історії України.
5. Література з курсу.

Література

1. Брайчевський М.Ю. Вступ до історичної науки: Навч. посіб. – К.: Академія, 1995. – 168 с.
2. Введенський А.О., Мельник Л.Г. Предмет, метод і завдання історичної науки. – К.: Видавництво КДУ, 1962. – 58 с.
3. Вступ до курсу "Історія України" //Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
4. Історичне джерелознавство: Підручник /Я.С.Калакура, І.Н.Войцехівська, С.Ф.Павленко та ін. – К.: Либідь, 2002. – 488 с.
5. Калакура Я. Українська історіографія: Курс лекцій. – К.: Генеза, 2004. – 496 с.
6. Колесник В.Ф. Вступ до курсу "Історія України" //Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять /За ред. В.М.Литвина. – К.: Знання, 2006. – 608 с.
7. Мельник Л.Г. Метод історії (конспект лекцій) для студентів історичного факультету. – К.: Київський національний університет, 1994. – 13 с.
8. Санцевич А.В. Методика исторического исследования. – К.: Наукова думка, 1990. – 212 с.
9. Специальные исторические дисциплины / Под ред. В.А. Замлинского. – К.: НМК ВО, 1992. – 324 с.

Лекція 2

ТЕМА. ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

План

1. Археологічні пам'ятки кам'яної доби на території України.
2. Археологічні культури доби енеоліту на території України.
3. Трипільська культура та її зв'язок з українською культурою.
4. Археологічні культури доби бронзи на території України
5. Грецькі міста-держави в Північному Причорномор'ї: причини колонізації, політичний устрій та соціально-економічний розвиток, історична доля.

6. Кіммерійці, скіфи, сармати на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.

7. Україна в епоху Великого переселення народів. Готи і гуни на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.

8. Проблема етногенезу слов'ян. Археологічні культури східних слов'ян.

9. Особливості язичницьких вірувань слов'ян.

Література

1. Античные государства Северного Причерноморья /Под ред. Г.А.Кошеленко, И.Т.Кругликовой, В.С.Долгорукова. – М.: Наука, 1984. – 392 с.

2. Баран В.Д. Давні слов'яни. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 3).

3. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.

4. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до ХХ ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.

5. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 1).

6. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.

7. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.

8. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.

9. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1994. – 240 с.; Кн. 2. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.

10. Довідник з історії України /За ред. Підкова І.З., Шуст Р.М. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.

11. Залізняк Л. Первісна історія України: Навч. пос. – К.: Вища школа, 1999. – 263 с.

12. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.

13. Крижицький С.Д., Зубар В.М., Русяєва А.С. Античні держави Північного Причорномор'я. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 2).

14. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.

15. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.

16. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

17. Яковенко Н.М. Нарис історії України: 3 найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Лекція 3

ТЕМА. КНЯЖА ДОБА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

План

1. Джерела та історіографія.
2. Передумови утворення Київської Русі.
3. Теорії походження державності у східних слов'ян.
4. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
5. Становлення Давньоруської держави (кінець ІХ - кінець Х ст.).
6. Піднесення та розквіт Київської Русі (кінець Х - середина ХІ ст.).

7. Політична роздробленість Київської Русі (кінець XI - сер. XIII ст.).
8. Боротьба Русі проти монголо-татарської навали. Галицько-Волинське князівство.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
6. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
- 10.Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одісей, 2001. – 479 с.
- 11.Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 5).
- 12.Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
- 13.Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
- 14.Толочко О., Толочко П. Київська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 4).
- 15.Толочко П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.
- 16.Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
- 17.Яковенко Н.М. Нарис історії України: 3 найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Лекція 4

ТЕМА. УКРАЇНА ПІД ВЛАДОЮ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).

План

1. Джерела з історії польсько-литовської доби і козаччини.
2. Приєднання українських земель до Литви та Польщі.
3. Експансія Кримського ханства на українські землі.
4. Загарбання українських земель Угорським королівством, Молдавським князівством та Московською державою.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.

6. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
7. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
8. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
9. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
10. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
11. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
12. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
13. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.
14. Русина О.В. Україна під татарами і Литвою. – К.: Альтернативи, 1998. – 320 с. (Україна крізь віки. – Т.6).
15. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
16. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
17. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.
18. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Лекція 5-6

ТЕМА. Україна ЗА ЧАСІВ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (середина XVII – кін. XVIII ст.)

План

1. Джерела та історіографія.
2. Українська національна революція: дискусійні питання.
3. Причини, рушійні сили, періодизація та значення Української національної революції середини XVII ст.
4. Доба Руїни і втрата територіальної цілісності України наприкінці XVII ст.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гуржій О.І., Чухліб Т.В. Гетьманська Україна. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с. (Україна крізь віки. – Т. 8).
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.

10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. / Під ред. В.А. Смоля. – К., 2000. – 463 с.
11. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
12. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
13. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
14. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
15. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.
16. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
17. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська національна революція XVII ст. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т.7).
18. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
- 19.** Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.
20. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Змістовий модуль 2

НОВА І НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ (XIX – ПОЧАТОК XXI СТ.)

Лекційний модуль

Лекція 7

ТЕМА. ПЕРІОД БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНА ВІВРОДЖЕННЯ (XIX – початок XX ст.)

План

1. Соціально-економічний розвиток, національне відродження та суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні у дореформену добу.
2. Соціально-економічне та політичне становище українських земель у складі Російської імперії у пореформений період. (до 1914 р.).
3. Україна в роки Першої російської революції (1905-1907 рр.).
4. Західноукраїнські землі в кін. XVIII – на початку XX ст. (до 1914 р.).
5. Україна в роки Першої світової війни.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Вергунов В.А., Коцур А.П., Коцур В.П. Україна та столипінська аграрна реформа: передумови, завдання, здійснення. – К.: Інститут аграрної економіки, 2008. – 132 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України / За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.

8. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
- 10.Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
- 11.Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Політичні партії та суспільно-політичні рухи в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття. – К.: Київський університет, 2007. – 279 с.
- 12.Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Українські ліберально-демократичні партії в Російській імперії на початку ХХ століття. – К.: Київський університет, 2005. – 244 с.
- 13.Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
- 14.Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
- 15.Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
- 16.Панченко П.П., Шмарчук В.А. Аграрна історія України: Навч. пос. – К.: Знання, 2000. – 342 с.
- 17.Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
- 18.Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
- 19.Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
- 20.Сарбей В.Г. Національне відродження України. – К.: Альтернативи, 1999. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т.9).
- 21.Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
- 22.Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Лекція 8

ТЕМА. УКРАЇНА В ДОБУ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ (1917-1920 рр.)

План

1. Лютнева революція в Росії і початок національно-визвольної боротьби на українських землях.
2. Доба Центральної Ради: державне будівництво, соціальна та економічна політика.
3. Українська держава П.Скоропадського: зміна політичного курсу.
4. Боротьба Директорії за відродження УНР.
5. Становлення радянської влади в Україні.
6. Українсько-більшовицькі війни.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради: Біографічний довідник. – К.: КНФ, 1998. – 256 с.
3. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада: Навч. пос. – К.: Заповіт, 1997. – 344 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.

6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Копиленко О.Л. "Сто днів" Центральної Ради. – К.: Україна, 1992. – 204 с.
12. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
13. Нариси історії української революції 1917-1921 років: у 2-х кн. /За ред. В.А.Смолія. – Кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – 390 с.; Кн. 2. – К.: Наукова думка, 2012. – 464 с.
14. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
15. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
16. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
17. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
18. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
19. Рубльов О.С., Реєнт О.П. Українські визвольні змагання 1917-1921 рр. – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 11).
20. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
21. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
22. Українська революція і державність (1917-1920 рр.) /Авт. Кол.: Т.А.Бевз, Д.В.Веденнєєв, І.Л.Гошуляк та ін. – К.: Парламентське видавництво, 1998. – 248 с.

Лекція 9-10

ТЕМА. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА (1921 - 1991рр.)

План

1. Вхідження України до складу СРСР. Утвердження радянського устрою в Україні в процесі утворення УРСР.
2. Соціально-економічні перетворення в Україні на основі НЕПу.
3. Політика радянського керівництва на українських землях у 1920-х рр.: українізація, індустріалізація, колективізація.
4. Утвердження сталінського тоталітарного режиму в Україні наприкінці 1920-х – 1930-х рр.
5. Радянсько-німецький пакт про ненапад від 1939 р. Його історичне значення.
6. Початок Другої світової війни та наслідки входження західноукраїнських земель до СРСР. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Бойові дії 1941-1942 рр.
7. Плани гітлерівської Німеччини щодо українських земель.
8. Окупація України військами Німеччини та її союзників.
9. Нацистський "новий порядок" в Україні та рух Опору (радянський, національний, польський).

10. Визволення України та завершення об'єднання земель. Закінчення Другої світової війни та її наслідки для України.

Література

1. Баран В.К., Даниленко В.М. Україна в умовах системної кризи (1946-1980-і рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 303 с. (Україна крізь віки. – Т. 13).
2. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
5. Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні: 20-30-ті рр. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.
6. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
7. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
8. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
9. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
10. Коваль М.В. Україна в другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 12).
11. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
12. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919-1928). – К.: Основи, 1996. – 396 с.
13. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
14. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
15. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
16. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
17. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
18. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Лекція 11-12

ТЕМА. НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА

План

1. Проголошення незалежності України. Розпад СРСР.
2. Розгортання державотворчого процесу в Україні: створення правової бази, становлення владних структур, формування багатопартійності.
3. Політичний курс президентів України: Л.Кравчука, Л.Кучми, В.Ющенко та В.Януковича.
4. Зовнішньополітичний курс незалежної України.
5. Соціально-економічне життя в умовах незалежності: позитивні та негативні зрушення, реформи та існуючі проблеми.
6. Проблеми національно-культурного відродження на сучасному етапі. міжнаціональні та міжконфесійні відносини в незалежній Україні.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
3. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
4. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
5. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
6. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
7. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.). – К.: Альтернативи, 2000. – 360 с. (Україна крізь віки. – Т. 14).
8. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
9. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
10. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
11. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
12. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
13. Трощинський В.П., Шевченко А.А. Українці в світі. – К.: Альтернативи, 1999. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 15).

Змістовий модуль 1

СТАРОДАВНЯ І СЕРЕДНЬОВІЧНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ (ДО СЕРЕДИНИ XVII СТ.).

УКРАЇНА НА ПОРОЗИ НОВОГО ЧАСУ (ДРУГА ПОЛОВИНА XVII – XVIII СТ.).

Практичний модуль

Семінар 1

ВСТУП ДО КУРСУ

План

1. Історична наука – її принципи, методи та джерела.
2. Предмет, завдання і мета навчального курсу "Історія України та української культури".
3. Періодизація історії України.
4. Історіографія історії України.
5. Література з курсу.

Література

1. Брайчевський М.Ю. Вступ до історичної науки: Навч. посіб. – К.: Академія, 1995. – 168 с.
2. Введенський А.О., Мельник Л.Г. Предмет, метод і завдання історичної науки. – К.: Видавництво КДУ, 1962. – 58 с.

3. Вступ до курсу "Історія України" //Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
4. Історичне джерелознавство: Підручник /Я.С.Калакура, І.Н.Войцехівська, С.Ф.Павленко та ін. – К.: Либідь, 2002. – 488 с.
5. Калакура Я. Українська історіографія: Курс лекцій. – К.: Генеза, 2004. – 496 с.
6. Колесник В.Ф. Вступ до курсу "Історія України" //Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять /За ред. В.М.Литвина. – К.: Знання, 2006. – 608 с.
7. Мельник Л.Г. Метод історії (конспект лекцій) для студентів історичного факультету. – К.: Київський національний університет, 1994. – 13 с.
8. Санцевич А.В. Методика исторического исследования. – К.: Наукова думка, 1990. – 212 с.
9. Специальные исторические дисциплины / Под ред. В.А. Замлинского. – К.: НМК ВО, 1992. – 324 с.

Семінар 2

ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

План

1. Початок формування людської цивілізації на території України.
2. Неслов'янські народи на території України: кочовики та греки.
3. Проблема походження слов'ян, їх розселення. Перші державні об'єднання у східних слов'ян.
4. Соціально-економічний розвиток, суспільний устрій та культура східних слов'ян до утворення Київської Русі.

Література

1. Античные государства Северного Причерноморья /Под ред. Г.А.Кошеленко, И.Т.Кругликовой, В.С. Долгорукова. – М.: Наука, 1984. – 392 с.
2. Баран В.Д. Давні слов'яни. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 3).
3. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
4. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
5. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 1).
6. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
7. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
8. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
9. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1994. – 240 с.; К.: Либідь, 1995. – 224 с.
10. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
11. Залізняк Л. Первісна історія України: Навч. пос. – К.: Вища школа, 1999. – 263 с.
12. Крижицький С.Д., Зубар В.М., Русяєва А.С. Античні держави Північного Причорномор'я. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 2).

13. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
14. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
15. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
16. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Семінар 3

КНЯЖА ДОБА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

План

1. Передумови утворення Київської Русі. Теорії про державність у східних слов'ян.
2. Перші князі. Період збирання руських земель.
3. Піднесення та розквіт Київської Русі. Значення прийняття християнства на Русі.
4. Розпад Київської держави. Причини роздробленості Київської Русі.
5. Південно-західні руські князівства та їх політика (XII – перша пол. XIV ст.)
6. Боротьба проти монголо-татарських завойовників. Занепад руських земель.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
6. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
10. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 5).
11. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
12. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
13. Толочко О., Толочко П. Київська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 4).
1. Толочко П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.
2. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
3. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Семінар 4

УКРАЇНА ПІД ВЛАДОЮ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ

(друга половина XIV – перша половина XVII ст.).

План

1. Політика Речі Посполитої на українських землях. Наростання соціальної напруги у суспільстві.
2. Причини утворення та джерела формування українського козацтва.
3. Запорізька Січ та її суспільно-політичний устрій. Реєстрове козацтво.
4. Українське козацтво на міжнародній арені.
5. Козацько-селянські повстання кінця XVI – 30-ті роки XVII ст.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
6. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
7. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
8. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
9. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
10. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
11. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
12. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.
13. Русина О.В. Україна під татарами і Литвою. – К.: Альтернативи, 1998. – 320 с. (Україна крізь віки. – Т. 6).
14. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
15. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
16. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.
17. Яковенко Н.М. Нарис історії України: 3 найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Семінар 5-6

Україна ЗА ЧАСІВ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (середина XVII – кін. XVIII ст.)

План

1. Причини, характер, рушійні сили та періодизація національної революції.
2. Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648 – серпень 1657 р.)

3. Формування і розбудова української козацької держави в ході визвольної війни. Політичні та геостратегічні наслідки українсько-російського договору 1654 р.
4. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (1657 – 1663 рр.)
5. Боротьба за возз'єднання Української держави (1663 – 1676 рр.). Гетьмани доби Руїни.
6. Причини поразки та історичне значення української національної революції сер. XVII ст.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гуржій О.І., Чухліб Т.В. Гетьманська Україна. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с. (Україна крізь віки. – Т. 8).
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
12. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
13. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
14. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.
15. Русина О.В. Україна під татарами і Литвою. – К.: Альтернативи, 1998. – 320 с. (Україна крізь віки. – Т. 6).
16. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
17. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська національна революція XVII ст. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 7).
18. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
19. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.
20. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Змістовий модуль 2
НОВА І НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ (XIX – ПОЧАТОК XXI СТ.)

Практичний модуль

Семінар 7

ПЕРІОД БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНА ВІВРОДЖЕННЯ (XIX – початок XX ст.)

План

1. Соціально-економічний розвиток, національне відродження та суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні у дореформену добу.
2. Соціально-економічне та політичне становище українських земель у складі Російської імперії у пореформений період. (до 1914 р.).
3. Україна в роки Першої російської революції (1905-1907 рр.).
4. Західноукраїнські землі в кін. XVIII – на початку XX ст. (до 1914 р.).
5. Україна в роки Першої світової війни.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Вергунов В.А., Коцур А.П., Коцур В.П. Україна та столипінська аграрна реформа: передумови, завдання, здійснення. – К.: Інститут аграрної економіки, 2008. – 132 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: XIX –XX ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Політичні партії та суспільно-політичні рухи в Україні наприкінці XIX – на початку XX століття. – К.: Київський університет, 2007. – 279 с.
12. Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Українські ліберально-демократичні партії в Російській імперії на початку XX століття. – К.: Київський університет, 2005. – 244 с.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.

14. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
15. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
16. Панченко П.П., Шмарчук В.А. Аграрна історія України: Навч. пос. – К.: Знання, 2000. – 342 с.
17. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
18. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
19. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
20. Сарбей В.Г. Національне відродження України. – К.: Альтернативи, 1999. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 9).
21. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
22. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Семінар 8

УКРАЇНА В ДОБУ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ (1917–1920 рр.)

План

1. Розгортання національно-визвольної боротьби на українських землях після повалення царизму в Російській імперії.
2. Утворення Центральної Ради та її соціально-економічна та політична діяльність.
3. Роль Центральної Ради у формуванні української національної державності.
4. Українська держава гетьмана П. Скоропадського: його політична платформа, досягнення та прорахунки.
5. Боротьба Директорії за відродження УНР. Занепад української державності.
6. Відносини українських національних урядів з більшовистською Росією. Політика "військового комунізму" в Україні.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради: Біографічний довідник. – К.: КНФ, 1998. – 256 с.
3. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада: Навч. пос. – К.: Заповіт, 1997. – 344 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. Підкова І.З., Шуст Р.М. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: ХІХ–ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Копиленко О.Л. "Сто днів" Центральної Ради. – К.: Україна, 1992. – 204 с.
12. Нариси історії української революції 1917-1921 років: у 2-х кн. /За ред. В.А.Смолія. – Кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – 390 с.; Кн. 2. – К.: Наукова думка, 2012. – 464 с.

13. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
14. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
15. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
16. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
17. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
18. Рубльов О.С., Реєнт О.П. Українські визвольні змагання 1917-1921 рр. – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 11).
19. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
20. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
21. Українська революція і державність (1917-1920 рр.) /Авт. Кол.: Т.А.Бєвз, Д.В.Веденєєв, І.Л.Гошуляк та ін. – К.: Парламентське видавництво, 1998. – 248 с.

Семінар 9-10

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА (1921 - 1991рр.) УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.)

План

1. Радянсько-німецький пакт про ненапад від 1939 р. Його історичне значення.
2. Початок Другої світової війни та наслідки входження західноукраїнських земель до СРСР.
3. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Бойові дії 1941-1942 рр.
4. Плани гітлерівської Німеччини щодо українських земель.
5. Окупація України військами Німеччини та її союзників.
6. Нацистський "новий порядок" в Україні та рух Опору (радянський, національний, польський).
7. Визволення України та завершення об'єднання земель.
8. Закінчення Другої світової війни та її наслідки для України.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
3. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
4. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
5. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
6. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
7. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
8. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.

9. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
10. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
11. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
12. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
13. Коваль М.В. Україна в другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 12).
14. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Семінар 11-12

НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА (1991-2012 рр.)

План

1. Проголошення незалежності України. Розпад СРСР.
2. Розгортання державотворчого процесу в Україні: створення правової бази, становлення владних структур, формування багатопартійності.
3. Політичний курс президентів України: Л.Кравчука, Л.Кучми, В.Ющенко та В.Януковича.
4. Зовнішньополітичний курс незалежної України.
5. Соціально-економічне життя в умовах незалежності: позитивні та негативні зрушення, реформи та існуючі проблеми.
6. Проблеми національно-культурного відродження на сучасному етапі. міжнаціональні та міжконфесійні відносини в незалежній Україні.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
3. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
4. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
5. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
6. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.). – К.: Альтернативи, 2000. – 360 с. (Україна крізь віки. – Т. 14).
7. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
8. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
9. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
10. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
11. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.

12. Трощинський В.П., Шевченко А.А. Українці в світі. – К.: Альтернативи, 1999. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 15).

Модуль самостійної роботи

Тема 1 ВСТУП ДО КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

(підготувати конспект)

План

1. Предмет, завдання і мета курсу "Історія України" для фахової підготовки студентів, виховання громадської позиції та патріотизму, вироблення сучасної історичної свідомості й політичної культури.
2. Геополітичні особливості України. Основні історико-географічні регіони України.
3. Історичні джерела та методи. Допоміжні історичні дисципліни.
4. Історіографія курсу "Історія України". Видатні дослідники історії України та їх погляди.

Література

- 10.Брайчевський М.Ю. Вступ до історичної науки: Навч. посіб. – К.: Академія, 1995. – 168 с.
- 11.Введенський А.О., Мельник Л.Г. Предмет, метод і завдання історичної науки. – К.: Видавництво КДУ, 1962. – 58 с.
- 12.Вступ до курсу "Історія України" //Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одісей, 2001. – 479 с.
- 13.Історичне джерелознавство: Підручник /Я.С.Калакура, І.Н.Войцехівська, С.Ф.Павленко та ін. – К.: Либідь, 2002. – 488 с.
- 14.Калакура Я. Українська історіографія: Курс лекцій. – К.: Генеза, 2004. – 496 с.
- 15.Колесник В.Ф. Вступ до курсу "Історія України" //Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять /За ред. В.М.Литвина. – К.: Знання, 2006. – 608 с.
- 16.Мельник Л.Г. Метод історії (конспект лекцій) для студентів історичного факультету. – К.: Київський національний університет, 1994. – 13 с.
- 17.Санцевич А.В. Методика исторического исследования. – К.: Наукова думка, 1990. – 212 с.
- 18.Специальные исторические дисциплины / Под ред. В.А. Замлинского. – К.: НМК ВО, 1992. – 324 с.

Тема 2

ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

(підготувати конспект)

План

1. Археологічні пам'ятки кам'яної доби на території України.
2. Археологічні культури доби енеоліту на території України.
3. Трипільська культура та її зв'язок з українською культурою.
4. Археологічні культури доби бронзи на території України
5. Грецькі міста-держави в Північному Причорномор'ї: причини колонізації, політичний устрій та соціально-економічний розвиток, історична доля.
6. Кіммерійці, скіфи, сармати на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.
7. Україна в епоху Великого переселення народів. Готи і гуни на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.
8. Проблема етногенезу слов'ян. Археологічні культури східних слов'ян.
9. Особливості язичницьких вірувань слов'ян.

Література

1. Античные государства Северного Причерноморья /Под ред. Г.А.Кошеленко, И.Т.Кругликовой, В.С.Долгорукова. – М.: Наука, 1984. – 392 с.
2. Баран В.Д. Давні слов'яни. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 3).
3. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
4. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
5. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 1).
6. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
7. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
8. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
9. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 1. – К.: Либідь, 1994. – 240 с.; Кн. 2. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
10. Довідник з історії України /За ред. Підкова І.З., Шуст Р.М. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
11. Залізняк Л. Первісна історія України: Навч. пос. – К.: Вища школа, 1999. – 263 с.
12. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одіссей, 2001. – 479 с.
13. Крижицький С.Д., Зубар В.М., Русяєва А.С. Античні держави Північного Причорномор'я. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 2).
14. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
15. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
16. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
17. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Тема 3

КНЯЖА ДОБА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

(підготувати конспект)

План

1. Проблема походження назви "Русь" в історіографії.
2. Середньовічний Київ: історія заснування, соціально-політичний устрій, господарське життя.
3. Соціально-економічний устрій Київської Русі.
4. Еволюція політичного устрою Київської Русі.
5. "Руська правда" як історико-правова пам'ятка.
6. Політична децентралізація Київської Русі і утворення Київського, Чернігово-Сіверського, Переяславського, Галицького та Волинського князівств.
7. Етапи політичної історії Галицько-Волинської держави.
8. Внутрішня і зовнішня політика Данила Галицького.
9. Кочові народи і Русь: хозари, печеніги, половці, монголо-татари.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
6. Давня історія України: Навч. пос. В 2 т. /За ред. П.П.Толочка. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
10. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одісей, 2001. – 479 с.
11. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 5).
12. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
13. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
14. Толочко О., Толочко П. Київська Русь. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 4).
15. Толочко П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.
16. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
17. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Тема 4

УКРАЇНА ПІД ВЛАДОЮ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ

(друга половина XIV – перша половина XVII ст.)

(підготувати конспект)

План

1. Соціально-економічний розвиток українських земель в XIV- XVI ст.
2. Розвиток українських земель у складі Угорського королівства, Молдавського князівства та Московської держави у XIV–XVII ст.
3. Унії між Литвою та Польщею та їх наслідки для українських земель.
4. Берестейська унія та діяльність православних братств в Україні.
5. Створення Кримського ханства та його експансія на українські землі.
6. Боротьба українського козацтва з татарською навалою і турецькою агресією у XV – на початку XVII ст.
7. Козацька символіка.
8. Історичний портрет гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного.
9. Рух опришків на західноукраїнських землях.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: 3 найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
6. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
7. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
8. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
9. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
10. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одісей, 2001. – 479 с.
11. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
12. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – К.: Либідь, 2002. – Т.1. – 672 с.
13. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.
14. Русина О.В. Україна під татарами і Литвою. – К.: Альтернативи, 1998. – 320 с. (Україна крізь віки. – Т. 6).
15. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
16. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
17. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.

18. Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Тема 5

УКРАЇНА ЗА ЧАСІВ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (середина XVII – кінець XVIII ст.)

(підготувати конспект)

План

1. Постать Б.Хмельницького в українській історії. Оцінки діяльності.
2. Зміни соціально-економічної системи України в результаті Визвольної війни середини XVII ст.
3. Політико-правовий зміст Переяславської угоди 1654 р.
4. Українське питання в міждержавних договорах другої половини XVII ст. Геополітичні зміни в Україні.
5. Гетьманщина кінця XVII-XVIII ст.: кордони, політичний і адміністративно-територіальний устрій.
6. Історичний портрет гетьмана І.Мазепи. Оцінки його діяльності і науковій літературі.
7. Конституція П.Орлика 1710 р. та її історичне значення.
8. Правобережжя і Галичина у XVIII ст. Гайдамацький рух. Коліївщина.
9. Ліквідація Катериною II Запорозької Січі та подальша доля козацтва.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
5. Гуржій О.І., Чухліб Т.В. Гетьманська Україна. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с. (Україна крізь віки. – Т. 8).
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: IX – XVIII ст. /Під ред. В. Замлинського. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одісей, 2001. – 479 с.
12. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
13. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
14. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
15. Реєнт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с.

16.Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.

17.Смолій В.А., Степанков В.С. Українська національна революція XVII ст. – К.: Альтернативи, 1998. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 7).

18.Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

19.Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. у 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.; Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.; Т. 3. – К.: Наукова думка, 1991. – 560 с.

20.Яковенко Н.М. Нарис історії України: З найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навч. пос. – К.: Генеза, 1997. – 312 с.

Тема 6

ПЕРІОД БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ (XIX - початок XX ст.)

(підготувати конспект)

План

1. "Українське національне відродження" XIX ст.: поняття, характерні риси, особливості.
2. Політика царського уряду в українському питанні в XIX столітті.
3. Діяльність та історичне значення Кирило-Мефодіївського товариства.
4. Промисловий переворот і становлення індустріального виробництва на українських землях у XIX – на початку XX ст.
5. Роль закордонного капіталу в економічному розвитку України в XIX – на початку XX ст.
6. Ідеологія радикалізму в суспільно-політичній думці України в XIX – на початку XX ст. Революційні рухи на українських землях.
7. Концепція соціалізму М.Драгоманова.
8. Аграрна політика П.Столипіна в Україні та її економічні та політичні наслідки.
9. Українські військові формування в роки Першої світової війни.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Борисенко В. Курс української історії: З найдавніших часів до XX ст. Навч. пос. – К.: Либідь, 1996. – 616 с.
3. Вергунов В.А., Коцур А.П., Коцур В.П. Україна та столипінська аграрна реформа: передумови, завдання, здійснення. – К.: Інститут аграрної економіки, 2008. – 132 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: XIX –XX ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн.1. – К.: Либідь, 1991. – 576 с.

10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Політичні партії та суспільно-політичні рухи в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття. – К.: Київський університет, 2007. – 279 с.
12. Колесник В.Ф., Могильний Л.П. Українські ліберально-демократичні партії в Російській імперії на початку ХХ століття. – К.: Київський університет, 2005. – 244 с.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одіссей, 2001. – 479 с.
14. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
15. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
16. Панченко П.П., Шмарчук В.А. Аграрна історія України: Навч. пос. – К.: Знання, 2000. – 342 с.
17. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
18. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
19. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
20. Сарбей В.Г. Національне відродження України. – К.: Альтернативи, 1999. – 335 с. (Україна крізь віки. – Т. 9).
21. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
22. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Тема 7

УКРАЇНА В ДОБУ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ (1917-1920 рр.)

(підготувати конспект)

План

1. Михайло Грушевський – голова Центральної Ради.
2. Історичний портрет гетьмана П.Скоропадського.
3. Історична постать В.Винниченка.
4. С.Петлюра: історичний портрет.
5. Проголошення та історична доля Західноукраїнської Народної Республіки.
6. Перша українсько-більшовицька війна (грудень 1917 - березень 1918 рр.).
7. Селянські рухи в Україні у 1918-1920 рр.
8. Радянсько-польська війна та Україна.
9. Утвердження радянської влади на українських землях.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради: Біографічний довідник. – К.: КНФ, 1998. – 256 с.
3. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада: Навч. пос. – К.: Заповіт, 1997. – 344 с.
4. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.

5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: Наукова думка, 1992. – 544 с.
6. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
7. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
9. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
10. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
11. Копиленко О.Л. "Сто днів" Центральної Ради. – К.: Україна, 1992. – 204 с.
12. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одіссей, 2001. – 479 с.
13. Нариси історії української революції 1917-1921 років: у 2-х кн. /За ред. В.А.Смолія. – Кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – 390 с.; Кн. 2. – К.: Наукова думка, 2012. – 464 с.
14. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
15. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
16. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
17. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України: в 2 т. – Т.2. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
18. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
19. Рубльов О.С., Реєнт О.П. Українські визвольні змагання 1917-1921 рр. – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 11).
20. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
21. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.
22. Українська революція і державність (1917-1920 рр.) /Авт. Кол.: Т.А.Бевз, Д.В.Веденнєв, І.Л.Гошуляк та ін. – К.: Парламентське видавництво, 1998. – 248 с.

Тема 8

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА (1921-1991 рр.)

(підготувати конспект)

План

1. Союзний договір від 30 грудня 1922 р., його сучасна політична оцінка.
2. Конституції Радянської України: загальна характеристика.
3. Створення командно-адміністративної системи в радянській економіці.
4. Західноукраїнські землі у 1920-1930-ті роки.
5. Збройні формування ОУН-УПА в роки Другої світової війни.
6. Політичні портрети П.Шелеста, В.Щербицького.
7. Дисидентство та правозахисний рух в 1960-80-х рр.
8. Чорнобильська катастрофа та її глобальні наслідки.
9. Основні етапи перебудови та її наслідки для України.

Література

1. Баран В.К., Даниленко В.М. Україна в умовах системної кризи (1946-1980-і рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 303 с. (Україна крізь віки. – Т. 13).
2. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
3. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
4. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
5. Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні: 20-30-ті рр. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.
6. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
7. Історія України в особах: ХІХ –ХХ ст. /Кер. авт. кол. І.Войцехівська. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
8. Історія України: Курс лекцій: в 2 кн. /За ред. Л.Мельника. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
9. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
10. Коваль М.В. Україна в другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с. (Україна крізь віки. – Т. 12).
11. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
12. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919-1928). – К.: Основи, 1996. – 396 с.
13. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
14. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
15. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
16. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
17. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
18. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства. Навч. пос. – К.: Генеза, 1994. – 368 с.

Тема 9

НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА

(підготувати конспект)

План

1. Формування багатопартійності в Україні наприкінці 1980-х – на початку 1990-х рр. Суспільно-політичні рухи та політичні партії в Україні в сучасних умовах.
2. Розбудова ринкової економіки в 1990-х рр.
3. Формування концепції зовнішньополітичного курсу незалежної України.
4. Україна і європейський інтеграційний процес.
5. Конституційний процес. Основні положення Конституції України.
6. Державна символіка України, її історичне походження.

7. Характерні риси релігійного життя. Найбільші релігійні конфесії в Україні.
8. Українська діаспора та Україна. Східна та західна діаспора: регіони розселення, особливості культури та менталітету.
9. Демографічна ситуація в сучасній Україні. Етнополітичні процеси.

Література

1. Бойко О. Історія України: Навч. пос. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
2. Воронянський О.В. Історія України: Навч. пос. – Х.: Парус, 2007. – 544 с.
3. Гудзь В.В. Історія України: Підручник. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
4. Довідник з історії України /За ред. І.З. Підкова, Р.М. Шуст. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
5. Історія України: Нове бачення. Навч. пос. /Під ред. В.А. Смолія. – К., 2000. – 463 с.
6. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст. – Х.: Одиссей, 2001. – 479 с.
7. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.). – К.: Альтернативи, 2000. – 360 с. (Україна крізь віки. – Т. 14).
8. Новітня історія України (1900-2000 рр.): Навч. пос. /Ред.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с.
9. Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. пос. – К.: Знання-Прес, 2004. – 390 с.
10. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд. Факти. Міфи. Коментарі. – Х.: Школа, 2008. – 608 с.
11. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 199 с.
12. Світлична В. Історія України: Навч. пос. – К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2000. – 308 с.
13. Трощинський В.П., Шевченко А.А. Українці в світі. – К.: Альтернативи, 1999. – 352 с. (Україна крізь віки. – Т. 15).

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ

1. Предмет та завдання курсу "Історія України". Періодизація української історії.
2. Становлення і розвиток людського суспільства на території України.
3. Трипільська культура та її зв'язок з українською культурою.
4. Кіммерійці, скіфи, сармати на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.
5. Готи і гуни на українських землях. Археологічні пам'ятки цих кочових народів.
6. Грецькі міста-держави в Північному Причорномор'ї: причини колонізації, політичний устрій та соціально-економічний розвиток, історична доля.
7. Проблема етногенезу слов'ян. Археологічні культури східних слов'ян.
8. Розселення східних слов'ян на території України. Перші державні утворення східних слов'ян.
9. Теорії походження Київської Русі.
10. Перші князі Київської Русі та їх внутрішня і зовнішня політика.
11. Реформаторська діяльність Володимира Великого.

12. Християнізація Київської Русі та її значення.
13. Розквіт Київської Русі за часів Ярослава Мудрого.
14. Політична децентралізація Київської Русі.
15. Кочові народи і Русь: хозари, печеніги, половці, монголо-татари.
16. Українські землі за часів монгольської навали.
17. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
18. Галицько-Волинське князівство та його роль в збереженні української державності.
19. Внутрішня і зовнішня політика Данила Галицького.
20. Періодизація литовсько-польської доби. Політика Литви і Польщі на українських землях.
21. Унії Литви та Польщі та їх наслідки для українських земель.
22. Соціально-економічний та політичний розвиток українських земель у складі Речі Посполитої.
23. Розвиток українських земель у складі Угорського королівства, Молдавського князівства та Московської держави у XIV–XVII ст.
24. Створення Кримського ханства та його експансія на українські землі.
25. Передумови, причини та джерела формування українського козацтва. Теорії походження козацтва.
26. Реєстрове козацтво: історія формування, права та привілеї, відносини з низовим козацтвом.
27. Релігійні процеси на українських землях під владою Речі Посполитої. Берестейська унія 1596 року та її значення в історії України.
28. Запорозька Січ та її роль в суспільно-політичній історії України.
29. Роль запорозького козацтва в боротьбі проти турок і татар (XV- XVII ст.).
30. Політика П. Конашевича-Сагайдачного.
31. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.).
32. Причини, характер, рушійні сили та періодизація Української національної революції в Україні середини XVII ст.
33. Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648 - серпень 1657 рр.).
34. Формування української державності в ході національної революції XVII ст.
35. Політико-правовий зміст Переяславської ради 1654 р.
36. Постаць Б.Хмельницького в українській історії. Оцінки діяльності.
37. Доба Руїни і втрата територіальної цілісності України наприкінці XVII ст.
38. Політичний курс гетьмана І.Виговського.
39. Гетьманування П.Дорошенка.
40. Українське питання в міждержавних договорах другої половини XVII ст. Геополітичні зміни в Україні.
41. Історичний портрет гетьмана І.Мазепи. Оцінки його діяльності і науковій літературі.
42. Українська політика Петра I. Наступ Росії на українську автономію.
43. Конституція П.Орлика 1710 р. та її історичне значення.
44. Гетьманування "останніх мазепинців" П.Полуботка та Д.Апостола.
45. Українська політика Катерини II. Скасування гетьманства.
46. Ліквідація Запорозької Січі та доля запорозького козацтва.
47. Національно-визвольний та антифеодальний рух на Правобережжі в другій половині XVIII ст.

48. Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.
49. "Українське національне відродження" XIX ст.: поняття, характерні риси, особливості.
50. Діяльність та історичне значення Кирило-Мефодіївського товариства.
51. Особливості скасування кріпосного права в Наддніпрянській Україні.
52. Ліберальні реформи в Російській імперії 60-70 рр. XIX ст. та їх реалізація на українських землях.
53. Модернізація економіки Наддніпрянської України в пореформений період.
54. Соціально-економічний розвиток українських земель в складі Австро-Угорської імперії наприкінці XVIII – XIX ст. Ліквідація кріпацтва.
55. Суспільні рухи в Наддніпрянській Україні у другій половині XIX ст.
56. Суспільні рухи в Західній Україні у другій половині XIX ст.
57. Політизація суспільного життя в Україні наприкінці XIX - на початку XX ст. Утворення перших політичних партій в Україні, їх програми.
58. Україна в роки першої російської революції (1905-1907 рр.) і третьочервневої монархії (1907-1914 рр.).
59. Аграрна політика П.Столипіна в Україні та її економічні та політичні наслідки.
60. Україна в роки Першої світової війни.
61. Утворення Української Центральної Ради, її соціальна база і політична програма.
62. Перший та Другий Універсали Центральної Ради.
63. Третій універсал Центральної Ради. Проголошення УНР.
64. Проголошення радянської УНР. Перша українсько-більшовицька війна (грудень 1917 - березень 1918 рр.).
65. Четвертий Універсал Центральної Ради. Брестський мир та його наслідки для України.
66. Українська держава гетьмана П. Скоропадського.
67. Директорія УНР, її склад, внутрішня і зовнішня політика.
68. Проголошення ЗУНР. Акт злуки українських земель.
69. Політика радянської влади в Україні 1919-1920 рр.
70. Соціально-економічні перетворення в Україні на основах НЕПу.
71. Союзний договір від 30 грудня 1922 р., його сучасна політична оцінка.
72. Політика українізації. Українське національно-культурне відродження 1920-х років.
73. Прискорена індустріалізація України та її наслідки.
74. Колективізація сільського господарства та її наслідки. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні.
75. Масові репресії 30-х років XX ст. в Україні, їх наслідки.
76. Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст. Утворення ОУН.
77. Радянсько-німецькі договори 1939 р. та їх історичне значення.
78. Початок Другої світової війни. Вхідноукраїнських земель до СРСР.
79. Напад Німеччини на СРСР. Оборонні бої на Україні 1941-1942 рр.
80. Окупація України гітлерівською Німеччиною та рух Опору (радянський, національний, польський).
81. Визволення України від німецько-фашистських загарбників (1943-1944 рр.). Наслідки Другої світової війни для України.

82. Україна в системі міжнародних відносин після Другої світової війни. Возз'єднання українських земель.
83. Труднощі відбудовчого періоду. Голод 1946-1947 рр. в Україні.
84. Відновлення радянської влади в Західній Україні. Операція "Вісла".
85. Хрущовська "відлига" (1953-1964 рр.): політика десталінізації та соціально-економічні перетворення в Україні.
86. Посилення кризових явищ в соціально-економічному житті України в 60-80-х рр. XX ст.
87. Шестидесятники та дисидентський рух 1970-х рр. в Україні.
88. Україна і перебудовчі процеси в СРСР (1985-1991 рр.).
89. Акт проголошення незалежності України. Всеукраїнський референдум та вибори Президента України 1991 р.
90. Розбудова ринкової економіки в 1990-х рр.
91. Формування багатопартійності в Україні наприкінці 1980-х – на початку 1990-х рр.
92. Конституційний процес в Україні. Конституція України 1996 р.
93. Формування концепції зовнішньополітичного курсу незалежної України.
94. Зовнішня політика незалежної України.
95. Державна символіка України, її історичне походження.
96. Українська діаспора та Україна.
97. Політичний курс президента Л.Кравчука.
98. Політичний курс президента Л.Кучми.
99. Президентські вибори 2004 р. "Помаранчева революція". Політичний курс президента В.Ющенка.
Президентські вибори 2010 р. Політичний курс президента В.Януковича.